

32 mM.; de afstand tusschen de beide vleugelpunten, indien de binnenranden der voorvleugels in elkaars verlengde liggen, 42 mM.

Bij nader onderzoek bleek het een exemplaar te zijn van *Sirex phantoma* F., waarvan nog geen onbetwistbaar inlandsch voorwerp in Nederland was aangetroffen. Wèl bezit ik een van Dr. L. UYTENBOOGAART ontvangen voorwerp, doch dat is jaren geleden te Rotterdam binnenshuis gevangen, en naar alle waarschijnlijkheid uit geïmporteerd hout voortgekomen. Dat exemplaar is veel grooter; de straks genoemde maten zijn hier 30, 35, 43 en 58 mM.

De naaste verwanten van onzen welbekenden *Sirex gigas* L. zijn *Sirex phantoma* F. en *Sirex augur* Kl., die zich van genoemde soort allereerst onderscheiden door de kleur van den schedel, die bij *gigas* zwart is, bij de andere geel. *S. phantoma* heeft den schedel verdeeld door eene diepe, mediane, zwarte groeve; bij *S. augur* is wel eene groeve aanwezig, doch die is ondiep, en heeft de gele kleur der omgeving. Een en ander volgens ENSLIN, „die Tenthredinoidea Mitteleuropas”, p. 713-715.

Aangezien ik wel een honderdtal *Sirex*-exemplaren bezit, grootendeels op de Veluwe gevangen, hoop ik binnen niet al te langen tijd een artikel aan dit genus te wijden.

Schovenhorst, Putten, Oct. 1929. J. TH. OUDEMANS.

Afdeeling Zuidholland der N. E. V.

Op eene der bijeenkomsten van de Afd. Zuidholland der Ned. Ent. Ver., deed de Heer BERNET KEMPERS o. a. eene mededeeling, waaraan de Afdeeling meende, voor de studie der Entomologie, meer bekendheid te moeten geven. Ondergeteekende biedt deze daarom, met toestemming van den Heer KEMPERS, ter plaatsing in de Entomologische Berichten aan.

De Heer KEMPERS is destijds door de studie van den vleugel der Coleoptera tot de meening gekomen, dat in sommige families eene andere rangschikking gewenscht kon zijn. Waar hij thans bezig is met de studie van de monddeelen der kevers, heeft hij gemeend, daarin eene beves-

tiging van zijne meening te zien. Hij vestigde speciaal de aandacht op de familie der *Silphidae* in den zin van EVERTS, die anders eene groep te veel of te weinig bevat, en op de familie der *Cantharidae*.

Tot de *Silphidae* worden gerekend tal van soorten, die op het eerste gezicht zeer verschillend zijn door grootte en vorm. Tot de *Silphidae* worden gebracht drie subfamilies: *Cholevinae*, *Silphinae* en *Agyrtinae*.

De vleugel der *Cholevinae* en *Agyrtinae* geeft een beeld, dat zeer veel afwijkt van dat der *Silphinae*, maar nagenoeg niet verschilt van dat der *Liodidae*. Op dien grond zouden *Cholevinae*, *Agyrtinae* en *Liodidae* tot ééne familie samengevoegd kunnen worden en afgescheiden van de *Silphidae*. Wil men die afscheiding niet, dan zouden de *Liodidae* gevoegd moeten worden bij de *Silphidae*, zooals REITTER dan ook doet.

De vergelijking van de monddeelen van deze kevergroepen levert hetzelfde resultaat. Bij de *Silphinae* eindigt de voorlob van de achterkaak in een gebogen tand. Deze tand schijnt niet voor te komen bij *Necrophorus*.

Wat de *Cantharidae* betreft, zoo vat EVERTS daarin samen, wat REITTER in twee families onderbrengt. EVERTS heeft ook vroeger eene splitsing als REITTER aangenomen, doch in zijn laatste werk, de Naamlijst, zijn deze weder vereenigd.

Wanneer men de achtervleugels van representanten dezer familiën met elkaar vergelijkt, ziet men èn in vorm, èn in teekening zulke opvallend groote verschillen, dat men, als men de kevers zelf niet kent, nauwelijks aan verwantschap zou denken, en ontegenzeggelijk de *Cantharidae* afscheiden van de *Melyridae*.

Ook hier weder eene bevestiging door de monddeelen.

Bij *Cantharis* is het eindlid van kaak- en liptaster bijlvormig, bij *Rhagonycha* meer mesvormig. Bij de *Melyridae* zijn de kaaktasters meer draadvormig, de liptasters conisch gevormd, het eerste lid grooter en breeder dan het volgende, het tweede grooter en breeder dan het derde.

Alles werd toegelicht met teekeningen, bij vrij sterke vergrooing gezien.

Naar aanleiding hiervan ontstaat eene discussie tusschen

de aanwezigen, waarvan het resultaat is, dat men spreker verzoekt, zijne onderzoekingen te publiceeren. Spreker is echter van meening, nog te weinig onderzoekingen gedaan te hebben, om op dit voorstel reeds thans in te gaan, doch heeft het voornemen, zijne studie op dit gebied voort te zetten.

Den Haag, Januari 1930. De Secr.-Penn. der Afdeeling,
VAN ELDIK.

Afdeeling Ned. Oost-Indië der N. E. V.

Korte mededeelingen uit de vergaderingen.

Juni 1929. Prof. ROEPKE, die als gast de vergadering bijwoonde, hield eene causerie over „Enkele entomologische problemen op Java”. Spr. behandelde verschillende merkwaardige insectenvormen, waarvan de biologie nog niet of slechts onvolledig bekend is en besloot zijne belangwekkende voordracht met eene opwekking aan de leden, om te trachten over de behandelde problemen nadere gegevens te verzamelen.

Prof. DOCTERS VAN LEEUWEN demonstreerde enkele merkwaardige Cocciden-gallen en besprak de biologie van *Aspondylia bursaria*, eene galvormende Cecidomyide, waarover hij reeds elders gepubliceerd heeft.

De heer AWIBOWO deed mededeelingen omtrent een door hem in een zak rijst gevonden termietennest. (Zie „De Tropische Natuur”, jaarg. 18, afl. 5-6).

De heer VERBEEK deelde het volgende mede over „De beteekenis van de schuimprop op de eieren van *Valanga nigricornis*”. Deze soort, de bekende djatisprinkhaan, legt de eieren in den grond in ongeveer 5 cm. diepe gaatjes, welke eene middenlijn hebben van ± 1 cm. De afzonderlijke eieren zitten in een hoopje vast aan elkaar gekleefd. Het eigenlijke eierhoopje is ongeveer 3 cm. lang. Het resterende gedeelte van het gaatje wordt door den sprinkhaan met eene schuimachtige substantie opgevuld. De bovenkant van dit schuimpropje ligt gelijk met den grond. Over de beteekenis van deze schuimprop vindt Spr. in de literatuur nog niets vermeld. Kort geleden deed hij eene toevallige waarneming, die mogelijk eenig licht op de functie van de schuimprop werpt.